

JORDBRUKETS
MILJÖ-
SPECIALSTÖD

Skötselåtgärder för reglerbar dränering, reglerbar underbevattning eller återanvändning av torrläggningensvatten

Mavi

2009

Europeiska jordbruksfonden
för landsbygdsutveckling:
Europa investerar i landsbygdsområden

Jordbrukets miljöstödsystem baserar sig på Rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden (landsbygdsfonden) för landsbygdsutveckling. Finlands miljöstödsystem omfattar programspe-rioden 2007–2013. Enligt det pro-gram för utveckling av landsbygden i fasta Finland som statsrådet god-kände i augusti 2006 finansierar EU 28 % av miljöstödet kostnader under den här programperioden.

Jordbrukets miljöstöd syftar till att jordbruks- och trädgårdsproduk-tion idkas hållbart så att produktio-nen belastar miljön mindre än för närvarande, att naturens mångfald och bevarandet av lantbrukets kul-turlandskap säkras och att förut-sättningarna för idkandet av pro-duktionen förblir goda även på lång sikt.

Jordbrukets miljöstöd indelas i bas- och tilläggsåtgärder som är avsedda för alla jordbrukare och kompletterade avtal om specialstöd som förutsätter effektiva åtgärder för miljöskydd och miljövärd.

- Specialstödsavtal är:
- anläggning och skötsel av skydds-zoner
 - skötsel av mångfunktionell våt-mark
 - åkerodling på grundvattenområden
 - metoder för hantering av avrin-ningsvattnen (tre typer)
 - ekologisk produktion
 - ekologisk husdjursproduktion
 - skötsel av vårdbiotoper
 - främjande av naturens och land-skapets mångfald
 - uppfödning av lantraser
 - odling av ursprungssorter
 - effektiviserad minskning av när-ingsbelastningen
 - placering av flytgödsel i åker
 - långvarig vallodling på torvåkrar.

Miljöstödsystemet kompletteras av stödsystemet för icke-produktiva investeringar som infördes år 2008. Med hjälp av det nya systemet är det möjligt att anlägga mångfunk-tionella våtmarker och genomföra inledande röjning och inhägning av värdefulla vårdbiotoper. Också regi-strerade föreningar kan beviljas stöd för icke-produktiva investeringar och ingå avtal om miljöspecialstöd för skötsel av vårdbiotoper eller mång-funktionella våtmarker. EU finansie-rar 45 % av stödet till föreningar.

Täckdikning som en del av vattenskyddet

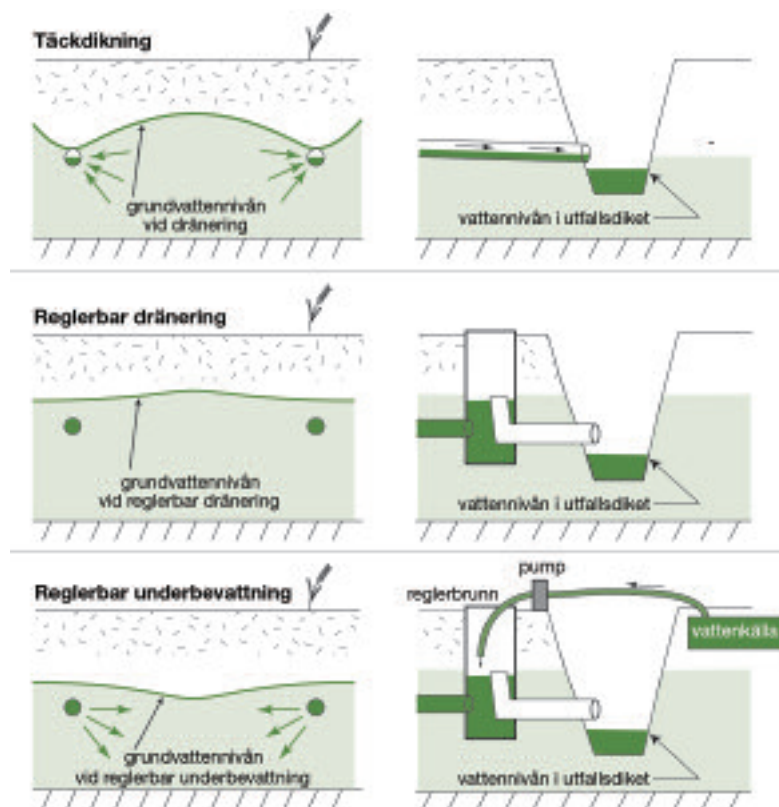
En stor del av den näringsbelastning på vattendragen som härstammar från åkermark beror på att dräneringen inte är i skick. Om dräneringen inte fungerar som den skall, ökar ytavrinningen och åkerns bördighet minskar, varvid näringsämnen lättare rinner ut i vattendragen med avrinningsvattnet.

Det är lättast att förbättra åkerns vattenhushållning genom täckdikning. Väl fungerande täckdikken ökar mängden porer i marken. Detta förbättrar markstrukturen och minskar ytavrinningen. En ökad bördighet förbättrar växternas förmåga att tillgoda sig näring, vilket i sin tur minskar urlakningen av näring till utfalldiken och övriga vattendrag. På ett täckdikat skifte är det också möjligt att använda göd-selmedlen och växtskyddsmedlen nog-

grannare än på ett tegdikat skifte.

Att samordna dränering och bevattning

Under de senaste åren har dräneringstekniken utvecklats så att den förutom odlingen även beaktar vattenskyddets behov. För att effektivisera vattenhushållningen på åkern har man tagit i bruk reglerbar dränering, reglerbar underbevattning och återanvändning av torr-läggingsvattnen. Genom reglerbar dränering kan man främst påverka kvävetts kretslopp i marken och minska dess urlakning till vattendragen. Reglerbar underbevattning gör att skörden bättre kan utnyttja näringsämnena. Med återanvändning av avrinningsvattnet åter-bördar man en del av näringsämnena i avrin-ningsvattnet till åkern.

Principerna för hur konventionell dränering, reglerbar dränering och reglerbar underbevattning fungerar.

Kriterier för avtalet

I avtalet om miljöspecialstöd för metoder för hantering av avrinningsvatten åtar sig jordbrukaren att i överensstämmelse med en plan vidta åtgärder för skötsel av reglerbar dränering, reglerbar underbevattning eller återanvändning av torrläggningensvatten på sitt odlade åkerområde. Systemen för hantering av avrinningsvatten kan ha anlagts redan före avtalsperiodens ingång eller också kan anläggandet inledas när avtalsperioden börjar. Med specialstödet stöds dock inte anläggandet av dessa system för hantering av avrinningsvatten, utan endast åtgärder för att sköta och upprätthålla dem. På samma avtalsareal kan endast en av de ovan nämnda tre åtgärderna genomföras. Åtgärderna är avsedda för områden där de säkrast gynnar

skördeproduktionen och vattenskyddet.

Den viktigaste förutsättningen för att reglerbar dränering, reglerbar underbevattning och återanvändning av avrinningsvattnet ska fungera är att åkermarken är väl genomsläpplig för vatten. Också åkerns lutning är av central betydelse. Åkerns lutning påverkar speciellt kostnaderna för att bygga och upprätthålla systemen. Avtal om reglerbar dränering kan ingås om åkerns lutning är högst två procent (höjdskillnaden högst 2 m på en sträcka om 100 m). Dessutom bör jordarten innehålla sand eller mo eller bestå av gyttejlera. Avtal om reglerbar underbevattning eller återanvändning av torrläggningvattnet kan ingås om åkerns lutning är under en procent och jordarten fin eller grov mo, sand, grov sand eller gyttejlera. Av gyttejlerorna är närmast grynlera väl genomsläpplig.

Reglerbar dränering

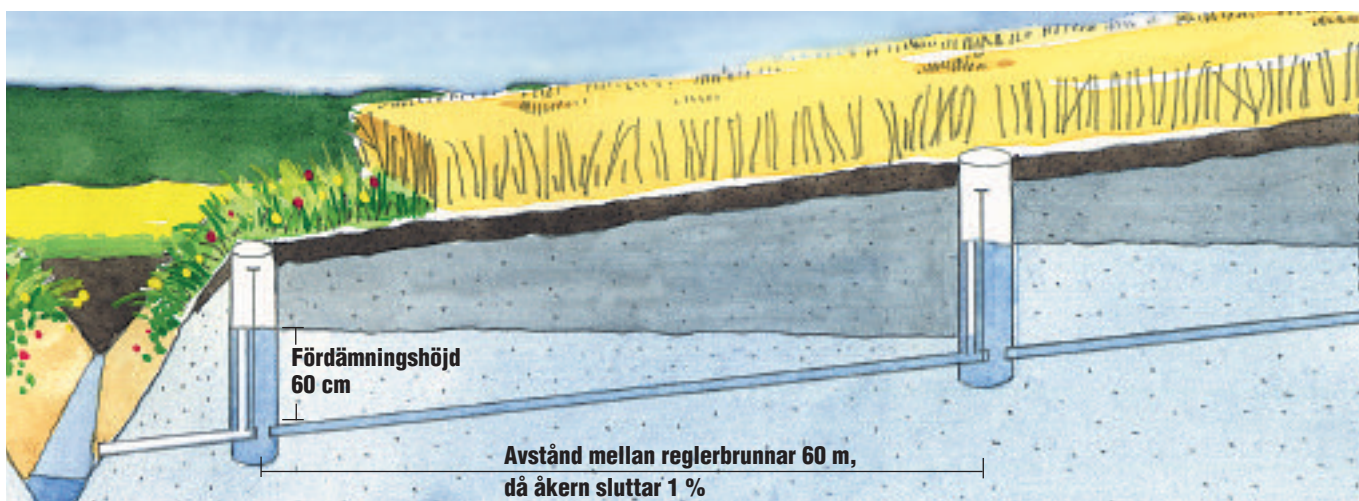
Som det framgår av namnet handlar reglerbar dränering om täckdiken med reglerbar dräneringskapacitet. Reglermekanismen finns i allmänhet i en reglerbrunn som monterats vid uppsamlingsdikedet, eller så består den av en reglerdamm som gjorts i ett öppet dike.

Med hjälp av reglersystemet håller man grundvattennivån så högt som det ur odlingsynpunkt är möjligt. På detta sätt blir hela täckdikensnätet under vatten. Vid häftiga regn och under skörd och höstarbeten regleras dräneringen så att den åter fungerar med full kapacitet.

Nytta är störst på mycket genomsläpplig mark

Den största nytta av reglerbar dränering har man på sådana marker som leder vatten bra. På lätta mohaltiga jordar sparas fuktigheten från våren till växtsäsongen, vilket minskar bevattningsbehovet och ger växterna mera fart under den torra tiden på försommaren. Detta förbättrar utnyttjandet av näringsämnen. Genom regleringen kan man också förhindra att de näringsämnen som getts på våren sköljs ut med dräneringsvattnet i vattendragen.

Principskiss av hur en reglerbrunn påverkar grundvattennivån. Verkningsområdet för en reglerbrunn beror på fältets lutning. I ett avtal om specialstöd krävs att åkerns lutning är högst 2 %. För att göra skissen mer åskådlig är skalan enbart riktgivande.

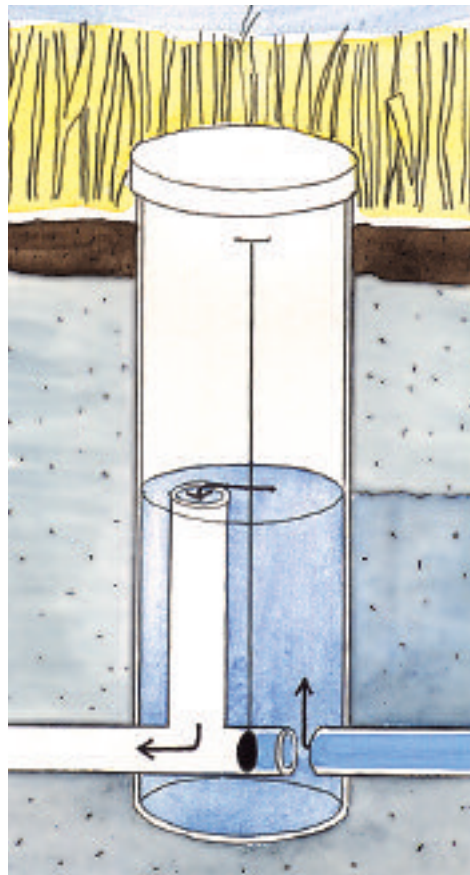

På sura sulfatjordar kan man genom att reglera dräneringen fördröja bildandet av försurande föreningar i alven. Med regler-systemet kan man, speciellt efter torra somrar, förhindra toppar av sur urlakning. Vid regleringen lagras man det vatten som fallit som nederbörd i markskiktet ovanför täckdikena, man lyfter inte upp grundvattnet. Av den anledningen finns det ingen orsak att vara orolig för att regleringen skall öka surheten i bearbetningsskiktet. Ett regler-system för grundvattnet ger dessutom möjlighet att släppa ut avrinningsvattnet från alunjordar i vattendragen vid sådana tidpunkter då de skador, som surheten i vattnet orsakar fiskar och andra vattenorganismer, är så små som möjligt.

Passar till nya och gamla täckdiken

Man kan göra ett regler-system i såväl nya som gamla täckdiken. Avståndet mellan dikena inverkar på regleringsmöjligheterna. Då man gör nya diken dimensioneras dikesmellanrummen så att de är optimala ur regler-synpunkt. Med gamla diken blir man tvungen att sköta regleringen inom de gränser som dikes-tätheten ger. Om man tillämpar regler-

Vattenflödet ur täckdiket kan regleras med ventilen i reglerbrunnen. Grundvattnets maximinivå bestäms då av längden på brunnens lodräta rör. Om det inte finns behov att dämna upp grundvattnet öppnas ventilen varvid vattnet kan rinna vidare utan hinder.

bar dränering på gamla täckdiken är det ofta ändamålsenligt att lägga till nya täckdiken.

Montering av reglerbrunnen

Den viktigaste förutsättningen för att reglerbrunnen skall fungera är att fördämningen är vattentät. Brunnen, samt de inkommande och utgående rören, bör vara så täta att det vatten som kommer in längs inloppet inte kan rinna förbi brunnen längs med marken som varit uppgrävd.

Reglerbrunnen kan antingen göras av plast eller betong. Regler-rören bör göras av rördelar försedda med tätningar. I handeln finns det färdiga lösningar för reglerbrunnar gjorda av plast.

På plana marker behöver man i medeltal en reglerbrunn per 1,5 hektar för vattenregleringen. Ju mer fälten lutar, desto fler reglerbrunnar behövs för att regler-möjligheterna skall vara tillräckliga.

Hur sköter man regleringen?

Man kan följa med markfuktigheten med tillräcklig noggrannhet genom att mäta grundvattennivån med ett observationsrör som installerats i åkern. Dessa görs bl.a. av samma tillverkare som reglerbrunnarna. Antalet och placeringen av observationsrören framgår ur dräneringsplanen. Med tanke på skörden är det speciellt viktigt att följa med grundvattennivån efter långa regnperioder då grundvattnet stiger upp till den maximala upp-dämningsnivån. Om det då regnar ovanligt mycket bör man sänka upp-dämningsnivån för att effektivisera dräneringen.

I genomsnitt är situationen under växtperioden i Finland sådan att man, speciellt under början av växtperioden, skall hålla dammhöjden på maximal nivå. Under denna tid förbrukas mera vatten av växter och avdunstning än vad som tillförs med nederbörden. Genom reglerbar dränering kan man jämfört med det normala dräneringsläget lagra en vattenmängd som motsvarar 30 mm nederbörd på mojordar.

Tumregeln är att grundvattennivån under växtperioden bör vara minst 0,5 m under markytan på åkern. Under början av växtperioden däms grundvattnet upp för att spara vattnet från nederbörden till växtperioden. Hur tidigt på våren man kan börja upp-dämningen beror på vilken gröda som odlas.

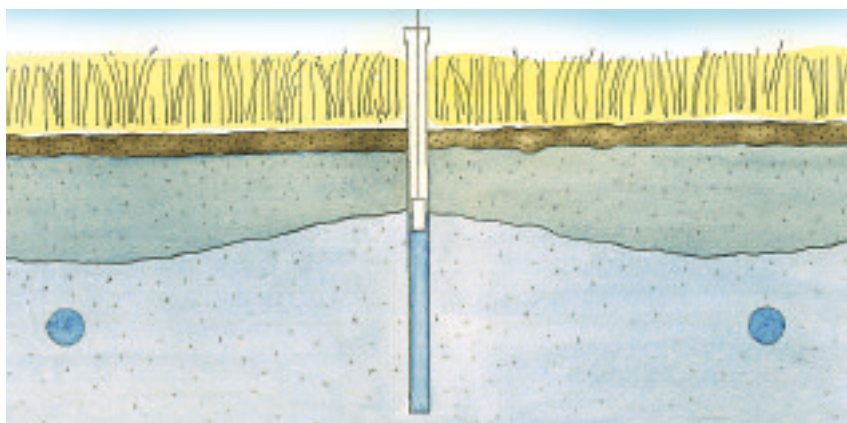
Inför vårbruket bör man reglera ner grundvattnet tillräckligt mycket för att säkra markstrukturen och så att åkern bär maskinerna.

På hösten borde man med tanke på vattenvården hålla vattnet uppdämt så länge som möjligt. På det viset ökas avdunstningen, samtidigt som avrinningen hålls låg och därigenom urlakas färre näringsämnen. Med tanke på skörd och höstplöjning borde man sänka ner fördämningsnivån så mycket som möjligt, för att marken skall bära. I allmänhet är regleringen bortkopplad på vintern.

Noggrannare anvisningar för regleringen, som även beaktar speciella förhållanden på gården, görs i planeringsdokumenten.

Kostnader

När det gäller att uppskatta kostnaderna för anläggningen av reglerbar dränering kan man som exempel nämna att kostnaden för en reglerbrunn och ett observationsrör för grundvattnet med tillbehör och arbete är ungefär 650 euro med 2009 års priser. På jämna marker kan man reglera ett område på 1 – 2 hektar med en reglerbrunn. Om man kan beak-

ta åkers höjdförhållanden då man planerar den kontrollerade dräneringen behöver man inte lika många reglerbrunnar, som då man tar i bruk reglerbar dränering med befintliga täckdikena. I det fallet beror antalet reglerbrunnar nämligen på var täckdikena finns.

Sluttande terräng ökar behovet av brunnar, vilket gör att kostnaderna stiger i samma takt som fältens lutning. De merkostnader som kommer av att dikena måste göras tätare skall beräknas separat.

Granskningsröret för grundvatten anger grundvattennivån. Granskningsröret installeras mellan täckdikena där grundvattnet är som högst.

Reglerbar underbevattning

Med reglerbar underbevattning menas en metod genom vilken man utnyttjar täckdikensnätet och öppna diken för bevattning. Skillnaden jämfört med den reglerbara dräneringen är att man vid reglerbar underbevattning tillför systemet ytvatten, medan den kontrollerbara dräneringen fungerar enbart med den naturliga nederbörden. Vatten för bevattning får man från naturliga vattendrag.

Täckdikningssystemen som behövs för reglerbar underbevattning har samma funktionsprinciper som reglerbar dränering. Om man använder öppna diken måste man bygga dammanordningar i dikena.

Varifrån man tar tilläggsvattnet beror däremot främst på de lokala vattenförsörjningsmöjligheterna. I bästa fall kan man leda in tilläggsvattnet i täckdikningssystemet eller de öppna dikena med utnyttjande av vattnets naturliga strömning. Om detta inte är möjligt behövs en pumpstation för att tillföra vatten.

I huvudsak strävar man efter att leda in

Vid reglerbar underbevattning tillför man oftast tilläggsvatten genom pumpning, eftersom det naturliga flödet inte går att utnyttja.

tilläggsvattnet i övre ändan av täckdiknings-systemet eller de öppna diken, varvid det rinner vidare via reglersystemen och ut i marken så att växterna kan utnyttja vattnet. Det är även möjligt att mata in vattnet i nedre delen av täckdikena, mot täckdikenas lutning. I det fallet är det oftast fråga om enskilda täck-

diken som slutar i ett utfall. Vattnet matas då in genom att dämna upp eller pumpa vatten till utfallsdikedet. I praktiken har det visat sig att om dräneringssystemet är gammalt räcker det inte till när det gäller reglerbar bevattning utan det behövs också ett kompletterande dräneringssystem.

Återanvändning av torrläggningensvatten

Maija Paasonen-Kivekäs

För att kunna återanvända avrinningsvattnet behövs en bassäng vars kostnader i hög grad beror på naturförhållandena på området.

Genom återanvändning av torrläggningensvatten regleras åkerns vattenhushållning på sådant sätt att man lagrar det naturliga avrinningsvattnet som kommer från åkern för att användas på nytt vid bevattningen av växter. På det viset minskas mängden näringsämnen som sköljs ut i vattendragen.

Återanvändningen förutsätter att man bygger en lagringsbassäng för ändamålet, från vilken avrinningsvattnet leds tillbaka till åkern som bevattningsvattnet under den torra perioden. Som bevattningssystem kan man endast använda reglerbar dränering eller underbevattning.

För att man skall ha ekonomisk nytta av metoden förutsätts att man kan bygga bassängen på ett sådant ställe där man inte är tvungen att göra stora schaktningsarbeten.

Reglering av åkerns vattenhushållning

Planering av systemen

Utbildningsstyrelsen har godkänt examensfordringar för specialyrkesexamen för landsbygdens vattenhushållning som är avsedd för planerare av åkerns av åkerns vattenhushållning. Denna examen säkrar att planerarna inom branschen är yrkeskunniga. Dräneringstekniker omfattas av denna examen. I samband med att planen görs upp får jordbrukaren mera detaljerade råd om hur systemen skall utnyttjas. Ytterligare information ges av de instanser som räknas upp på bakpärmen av denna guide.

Byggande

Vid byggande behövs allmänt kunnande om hur man gör täckdiken. Vilken typ av hjälp man kan behöva beror på projektets natur. Tillsammans med planering av projektet får jordbrukaren detaljerade anvisningar för byggandet och kontaktuppgifter till lokala yrkesmän.

Om det är fråga om en situation då man förutom reglersystemen även bygger omfattande nya täckdiken så lönar det sig att ge hela projektet på entreprenad till en dräneringsentreprenör.

Stöd villkoren

I avtalet om metoder för hantering av avrinningsvatten åtar sig jordbrukaren att i överensstämmelse med en plan genomföra reglerbar dränering, reglerbar underbevattningsvatten eller återanvändning av torrlägningsvatten på sitt odlade åkerområde. Dessa system för hantering av avrinningsvatten kan ha anlagts redan före avtalsperiodens ingång eller också kan anläggandet inledas när avtalsperioden börjar. Med specialstödet stöds dock endast upprätthållandet av dessa system. Området för vilket avtal söks måste sammanlagt omfatta minst 1,0 hektar.

Vem kan ansöka om avtal?

En jordbrukare, trädgårdsproducent eller hans/hennes maka/make måste vara minst 18 år men inte över 65 år vid utgången av året före det år då avtalet ingås. Villkoret som gäller åldern berör inte offentligt gräntliga samfund, föreningar, stiftelser, skol- eller fängelselägenheter.

Jordbrukaren ska under hela avtalsperioden odla minst tre hektar åker som berättigar till miljöstöd, eller om det är fråga om en trädgårdslägenhet, minst en halv hektar stödberättigande åkerareal som används för odling av trädgårdsväxter. För att ingå avtal krävs att jordbrukaren har förbundit sig eller förbinder sig vid systemet med miljöstöd. Om jordbrukarens förbindelse om miljöstöd löper ut under avtalsperioden, måste jordbrukaren på nytt förbinda sig vid systemet med miljöstöd.

Stödansökan

Ansökan om avtal lämnas in till arbets- och näringscentralen (Blnr 263). Ansökningstiden infaller på våren en gång om året. Avtalsperioden börjar 1.10. och varar i fem år. För samma avtalsareal kan jordbrukaren bara ansöka om en av de tre åtgärderna för hantering av avrinningsvatten. Om ansökan om stöd görs för åtgärder som genomförs på arrendemark bör en kopia av arrendeavtalet bifogas ansö-

kan. Arrendetiden bör vara minst lika lång som avtalsperioden.

Hur fastställs stöden?

Specialstöd för den åkerareal som ingår i avtalet betalas årligen till den jordbrukare som ingått avtal. Det maximala stödbeloppet som inte kan överskridas har uppgetts i avtalsvillkoren.

Kostnaderna samt de nyttor som området ger inverkar på specialstödet storlek. Som möjlig nytta beaktas nyttan i form av skördeökning och som kostnad kan man beakta planeringen och förändring av skötsel

- vid reglerbar dränering; skötsel av reglerbrunnen och grundvattenröret,
- vid reglerbar underbevattningsvatten; pumpning, uppföljning och skötsel av regleringen samt uppföljning och skötsel av bevattningsvatten och
- vid återanvändning av torrlägningsvatten; pumpning och uppföljning och skötsel av regleringen.

När får man det beviljade stödet?

Man måste ansöka om utbetalning av specialstöd årligen. Ansökan måste göras i den årliga ansökan som gäller arealstöd (Bnr 101B). Specialstödet utbetalas årligen tidigast i september.

Anmälan om förändringar

I avtalsvillkoren berättas mer om hur man ändrar, överför och frånträder ett avtal.

Jordbrukaren måste utan dröjsmål och senast inom 10 arbetsdagar underrätta den TE-central som ingått avtalet om förändringar som gäller jordbrukaren och gården.

Hur övervakas avtalsvillkoren?

TE-centralen övervakar att avtalsvillkoren följs. En stödtagare som är föremål för övervakning är skyldig att utan ersättning lämna alla de uppgifter som behövs för att övervakningen ska kunna utföras.

Till ansökan ska fogas en plan för projektet.

I planen ska bland annat ingå:

- en allmän beskrivning av det planerade projektet och projektets mål
- en karta över det planerade området
- uppgifter om jordmån och markytans lutning
- dikeskartor
- tidtabeller för genomförandet av specificerade skötsel- o.a. åtgärder årligen
- en kalkyl över kostnaderna för åtgärderna och nyttan av dem
- en uppskattning av projektets miljökonsekvenser.

TILLÄGGSUPPGIFTER

Arbets- och näringscentralerna tfn 010 19 1450

Birkalands TE-central

Kauppakatu 4, PB 467, 33101 Tammerfors

Egentliga Finlands TE-central

Bangårdsgatan 36, PB 592, 20101 Åbo

Kajanalands TE-central

Kalliokatu 4, 87100 Kajana

Lapplands TE-central

Ruokasenkatu 2, 96200 Rovaniemi

Kontoret i Kemi

Asemakatu 19, 94100 Kemi

Mellersta Finlands TE-central

Cygnaeuksenkatu 1, PB 44,
40101 Jyväskylä

Norra Karelen TE-central

Kauppakatu 40 B, PB 8, 80101 Joensuu

Norra Savolax TE-central

Käsityökatu 41, PB 2000, 70101 Kuopio

Norra Österbottens TE-central

Viestikatu 1, PB 86, 90101 Uleåborg

Kontoret i Ylivieska

Valtakatu 4, PB 103, 84101 Ylivieska

Nylands TE-central

Magistratsporten 2, PB 15,
00241 Helsingfors

Satakuntas TE-central

Yrjönkatu 20, PB 266, 28101 Björneborg

Sydöstra Finlands TE-central

Salpausselänkatu 22, PB 1041,
45101 Kouvola

Kontoret i Villmanstrand

Kauppakatu 40 D, 53100 Villmanstrand

Södra Savolax TE-central

Mikonkatu 3 och 5, PB 164,
50101 S:t Michel

Södra Österbottens TE-central

Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki

Tavastlands TE-central

Rauhankatu 10, 15110 Lahtis

Kontoret i Tavastehus

Raatihuoneenkatu 11, 13100 Tavastehus

Österbottens TE-central

Hovrättsplanaden 19 A, PB 131,
65101 Vasa

Karlebyenheden

Ristrandsgatan 1, PB 240, 67101 Karleby

Jord- och skogsbruksministeriet, enheten för stödpolitik

PB 30, 00023 Statsrådet
tfn. (09) 16001

Regionala miljöcentraler

Birkalands miljöcentral

Yliopistonkatu 38 PB 297, 33101 Tammerfors
tfn. 020 610 104

Kajanalands miljöcentral

Kalliokatu 4, PB 115, 87101 Kajana
tfn. 020 610 112

Lapplands miljöcentral

Hallituskatu 5, PB 8060, 96101 Rovaniemi
tfn. 020 610 113

Mellersta Finlands miljöcentral

Ailakinkatu 17, PB 110, 40101 Jyväskylä
tfn. 020 610 110

Norra Karelen miljöcentral

Torikatu 36 A, PB 69, 80101 Joensuu
tfn. 020 610 108

Norra Savolax miljöcentral

Sepänkatu 2 B, PB 1049, 70101 Kuopio
tfn. 020 610 107

Norra Österbottens miljöcentral

Veteraanikatu 1, PB 124, 90101 Uleåborg
tfn. 020 610 111

Nylands miljöcentral

Stingsgatan 14, PB 36, 00521 Helsingfors
tfn. 020 610 101

Sydvästra Finlands miljöcentral

Självständighetsplan 2, PB 47, 20801 Åbo
tfn. 020 610 102

Satakunda filial i Björneborg

Valtakatu 6, 28100 Björneborg
tfn. 020 610 102

Sydöstra Finlands miljöcentral

Kauppariehenkatu 4, PB 1023, 45101 Kouvola
tfn. 020 610 105

Kontoret i Villmanstrand

Laserkatu 6, 53850 Villmanstrand
tfn. 020 610 105

Södra Savolax miljöcentral

Jääkärikatu 14, 50100 Mikkeli
tfn. 020 610 106

Tavastlands miljöcentral

Birger Jaarlin katu 13, PB 131,
13101 Tavastehus
tfn. 020 610 103

Kontoret i Lahtis

Vesijärvenkatu 11 A, PB 29, 15141 Lahtis
tfn. 020 610 103

Västra Finlands miljöcentral

Skolhusgatan 19, PB 262, 65101 Vasa
tfn. 020 610 109

Kontoret i Karleby

Torggatan 40, PB 77, 67100 Karleby
tfn. 020 610 109

Kontoret i Seinäjoki

Torikatu 16, PB 156, 60101 Seinäjoki
tfn. 020 610 109

Miljöministeriet

Kaserngatan 25, PB 35, 00023 Statsrådet
tfn. 020 610 100

Finlands miljöcentral

Mechelinggatan 34a, PB 140, 00251 Helsingfors
tfn. 020 610 123

Landsbygdsrådgivning Landsbygdscentraler

ProAgria Etelä-Karjala

Pormestarinkatu 6, PB 46, 53101 Villmanstrand
tfn. 020 747 2600

ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Huhtalantie 2, 60220 Seinäjoki
tfn. (06) 416 3111

ProAgria Farma

Artturinkatu 2, 20200 Åbo
tfn. 010 273 1500

ProAgria Häme

tfn. 020 747 3000

Kontoret i Tavastehus

Vanajantie 10 B, 13110 Tavastehus
tfn. 020 747 3000

Kontoret i Lahtis

Mariankatu 8, 15110 Lahtis
tfn. 020 747 3000

ProAgria Kainuu

Osmonkatu 9, 87100 Kajana
tfn. 044 320 1580

ProAgria Keski-Pohjanmaa

Ristirannankatu 1, 67100 Karleby
tfn. 020 747 3250

ProAgria Keski-Suomi

Kauppakatu 19, PB 112, 40101 Jyväskylä
tfn. 020 747 3300

ProAgria Kymenlaakso

Hovioikeudenkatu 16, 45100 Kouvola
tfn. 020 747 3434

ProAgria Lappi

Eteläranta 55, 96300 Rovaniemi
tfn. 020 747 2700

ProAgria Etelä-Savo

Mikonkatu 5, 50100 S:t Michel
tfn. 020 747 3550

ProAgria Oulu

Kauppurienkatu 23, PB 106, 90101 Uleåborg
tfn. (08) 316 8611

ProAgria Pirkanmaa

Näsilinnankatu 48, PB 97, 33101 Tammerfors
tfn. 020 747 2800

ProAgria Pohjois-Karjala

Koskikatu 11 C, PB 5, 80101 Joensuu
tfn. (013) 258 3311

ProAgria Pohjois-Savo

Puijonkatu 14, PB 1096, 70111 Kuopio
tfn. 020 747 3650

ProAgria Satakunta

Itsenäisyydenkatu 35 A, 28130 Björneborg
tfn. (02) 631 1600

ProAgria Uusimaa

Seutulantie 1, 04410 Järvenpää
tfn. 020 747 2500

ProAgria Keskusten Liitto

Urheilutie 6, PB 251, 01301 Vanda
tfn. 020 747 2400

ProAgria Finska Hushållningssällskapet

Tavastgatan 28, 20700 Åbo
tfn. (02) 469 0114

ProAgria Nylands Svenska Lantbrukssällskap

Elisabetsgatan 21 B 8, 00170 Helsingfors
tfn. (09) 1351 244

ProAgria Österbottens Svenska Lantbrukssällskap

Handelsplanaden 16 D, 65100 Vasa
tfn. (06) 319 0200

ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund

Elisabetsgatan 21 B 12, 00170 Helsingfors
tfn. (09) 135 1035

Denna broschyr är gjord
i mars 2009.
Mera information ges av de
myndigheter och organisationer
som nämns på denna sida.

Utgivare: Landsbygdsverket
Text: Rauno Peltomaa
Layout och ombrytning: Sauli Heikkilä, Pieni Huone Oy
Pärmbild: Rainer Rosendahl
Tryckning: Edita Prima Oy